

تأسف عمیق رهبر شهید از بازارگردی حجاج

رهبر شهید انقلاب بارها و بارها نسبت به بازارگردی حجاج ابراز تأسف عمیق کرده و بر لزوم استفاده از فرصت حج برای شرکت در نمازهای جماعت تأکید فرموده‌اند.

رهبر شهید انقلاب بارها و بارها نسبت به بازارگردی حجاج ابراز تأسف عمیق کرده و بر لزوم استفاده از فرصت حج برای شرکت در نمازهای جماعت تأکید فرموده‌اند.

تأسف عمیق رهبر شهید از بازارگردی حجاج ابراهیمی، فراتر از یک مناسک عبادی، تجلیگاه شکوهمند وحدت، بیداری و بازگشت به خویشتن جمعی امت اسلامی است. در طول سالیان متمادی، رهبر فرزانه شهید انقلاب اسلامی، حضرت آیت الله العظمی سیدعلی خامنه ای (مدظله العالی)، با نگاه ژرف و راهگشای خود، همواره این فریضه الهی را کانون توجه و رهنمودهای حکیمانه قرار داده‌اند. ایشان هر سال دو سخنرانی مهم با محور حج انجام می‌دادند؛ سخنرانی اول در دیدار با کارگزاران حج و سخنرانی دوم در قالب پیامی به کنگره عظیم حج که در مراسم برائت از مشکرین قرائت می‌شد. در این صحبت‌ها ایشان نه تنها به بیان احکام فردی و وجوب حج می‌پرداختند، بلکه ابعاد سیاسی، اجتماعی و تمدنی این مناسک بزرگ را نیز تبیین می‌فرمودند. این رهنمودها، نقشه راهی است برای تبدیل حج از یک عمل شخصی به یک قیام بزرگ برای عزت و بیداری مسلمانان در برابر استکبار و چالش‌های دنیای معاصر.

ایکنا در راستای ترویج معارف ناب اسلامی و منویات مقام معظم رهبری، بر آن شده است تا سلسله گفتارهای موضوعی از بیانات ایشان درباره «حج» و مسائل پیرامون آن را منتشر کند. در این مجموعه، هر قسمت به یکی از محورهای اساسی رهنمودهای معظم له اختصاص خواهد یافت تا زائران و عموم علاقه‌مندان به معارف حج با درکی عمیق‌تر از فلسفه حج و مسئولیت‌های سنگین خود در این سفر الهی، به استقبال این فریضه روند.

در بخش نخست به موضوع «بازارگردی در حج» پرداخته شده است که در ادامه با هم می‌خوانیم.

شهید آیت الله سیدعلی خامنه ای بارها و بارها زائران حج (و عمره) را از بازارگردی نهی و دلایل این مسئله را به خوبی برای زائران تبیین کرده و در دیدار کارگزاران حج در سال ۱۳۹۰ فرموده‌اند: «من با سوغاتی خریدن مخالف نیستم، اما با این بازارگردی‌ها چرا؛ خیلی بد است. یک عده ای عطش بازارگردی دارند؛ اینها ملت شما را، مردم شما را سبک می‌کند؛ حیف است. می‌روند یک جنس‌هایی را می‌خرند، غالباً هم جنس‌های بی‌کیفیت از کشورهای دوردست سودجو که با همان کمپانی‌های داخل آن کشور میزبان بند و بست دارند.

برای حجاج جنس بدلی و بی‌کیفیت درست می‌کنند می‌آورند توی این بازارها می‌ریزند، شما هم می‌روید این ارز خودتان را و عرض خودتان را می‌ریزید برای اینکه این کالاهای بی‌کیفیت را خریداری کنید.

امروز در کشور ما خوشبختانه کالاهای داخلی با کیفیت خوب، متنوع، زیبا، ساخته شده دست کارگر ایرانی، برادر خودتان فراوان است. بعضی‌ها قبل از اینکه سفر مکه بروند، سوغاتی‌های سفر را در اینجا می‌خرند - کار خوبی است - نگه می‌دارند؛ بعد که برگشتند، همان هائی را که در بازار شهر خودشان تهیه کرده‌اند، به عنوان سوغاتی می‌دهند. هدیه سفر است دیگر، خوب است. این کار، خیلی کار خوبی است.

بعضی‌ها به عنوان چیز متبرک، از آنجا سوغاتی می‌آورند؛ تبرکی ندارد. این جانمازهایی که در سندنج و کردستان خودمان می‌بافند، به مراتب از جانمازهایی که از آنجا می‌آورند، بهتر است.

برادر خودتان را تقویت کنید، ساخت دست او را که هم زیباتر است، هم بهتر است، بخريد و این را به عنوان سوغاتی بدهید. این را آنجا ببرید و به افرادی که دوست دارید، سوغاتی بدهید. همه اجناس خودمان همین‌طور است؛ حالا من جانماز را مثال زدم که مقدس‌ترین است. اینها را رعایت کنید».

تأسف عمیق رهبر شهید از بازارگردی حجاج

همچنین در دیدار با کارگزاران حج در سال ۱۴۰۱ فرمودند: «به جای صرف وقت در آن بازارها و آن دکان‌گردی‌ها و مغازه‌گردی‌ها

برای آن کسی که می خواهید سوغاتی بخرید، بروید دو رکعت نماز در مسجدالحرام بخوانید».

در دیدار با کارگزاران حج در اسفند سال ۸۲ فرمودند: «آوردن هدیه ای از حج برای خانواده، خوبست اما اسراف در این کار و صرف وقت فراوان برای خرید کالا و سوغات، علاوه بر هزینه هنگفت آن، باعث جلوگیری از توجه کامل به محتوای حقیقی حج می شود و باید برای آن فکری کرد».

ایشان در دیدار با کارگزاران حج در سال ۱۳۸۳ نیز فرمودند: «از جمله غفلت های احتمالی در حج، یکی این است که کسانی به جای شرکت در نمازهای جماعت، به جای طواف مستحبی، به جای حضور در فضای معطر مسجدالحرام یا مسجدالنبی - که از دوران افتخار اسلام و دوران وحی و بعثت، این همه خاطرات در این دو محل وجود دارد - سراغ زرق و برق های بی ارزش و پوچ و بازارها و مغازه ها بروند، برای این که جیب دولت های بیگانه لاپالای نسبت به منافع مسلمین را پُر کنند؛ جیب کارگر و سرمایه دار آنها را با پول ایرانی و با ثروت ملی شان پُر کنند. به جای شرکت در نمازجماعت، به بازارگردی و دکان گردی بروند و اجناس را تماشا کنند. انسان متأسف می شود وقتی بشنود هنگامی که جمعیت باشکوه در مسجدالحرام یا مسجدالنبی مشغول اقامه جماعتند یا به اقامه جماعت می شتابند، تعداد معدودی حاجی ایرانی - یا مرد یا زن - سراغ بازارها بروند؛ کیسه ها را زیر بغل بگیرند و اجناسی را که در شهر خودشان گاهی ارزان تر و بهتر از آن جا می توانند پیدا کنند، بگیرند بیایند. «ذلکم خیر لکم ان کنتم تعلمون»؛ این بهتر و مفیدتر و مهم تر است که انسان به نماز، به عبادت، به ذکر، به توجه و به حضور در جماعات بپردازد؛ اینها دستاورد واقعی حج است؛ سوغات، اینهاست. سوغات، معنویتی است که شما در خودتان ذخیره می کنید و می آورید؛ اخلاق و روحیاتی است که با خودتان می آورید. ما دیده ایم کسانی را که وقتی از حج برمی گردند، چهره و رفتار و کلام و ظاهر و باطن آنها انسان را موعظه می کند و تحت تأثیر قرار می دهد؛ این خوب است؛ این سوغات واقعی است».

ایشان در بیانات دیگری در دیدار با کارگزاران حج در سال ۱۳۸۵ فرمودند: «حج و فضای آن را از انگیزه های دنیایی و مادی، تا آن جایی که ممکن است، تخلیه کنید. این خیلی مهم است؛ ... این انگیزه های مادی را تا آنجایی که ممکن است، باید از دل ها خارج کرد؛ این انگیزه بازارگردی و سوغات خری و اینها را باید کم کرد؛ نگاه به حج به صورت یک سفر گردشگری یا خدای نکرده با یک اهداف دیگر، که دیگر آنها قابل ذکر هم نیست. ولی این نفس و هوای انسان، انسان را به خیلی جاها می کشاند. باید اینها را مراقبت و جلوگیری کرد. این انگیزه های مادی باید در حج، چه در حاجی، چه در همراه، چه در کارگزار، دور شود؛ این هم یک نقطه است که اگر بخواهیم از آن ظرفیت عظیم استفاده کنیم، یکی از شرایطش این است».